Pedagogika - opis przedmiotu

Informacje ogólne

Nazwa przedmiotu	Pedagogika
Kod przedmiotu	05.0-WK-MATP-Pe-S19
Wydział	Wydział Matematyki, Informatyki i Ekonometrii
Kierunek	Matematyka
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	pierwszego stopnia z tyt. licencjata
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2020/2021

Informacje o przedmiocie

Semestr	5
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obieralny
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	• dr Klaudia Pietrań • dr Edyta Kahl-Łuczyńska

Formy zajęć

Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	30	2	-	-	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	15	1	-	-	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie studentów z podstawową wiedzą z zakresu pedagogiki. Kształcenie umiejętności analizy podstawowych środowisk wychowawczych oraz projektowanie sytuacji wychowawczych z uwzględnieniem roli nauczyciela. Wzbudzenie refleksji nad współczesnymi problemami pedagogicznymi.

Wymagania wstępne

Brak wymagań.

Zakres tematyczny

1. Wychowanie a rozwój (B.2.W3., B.2.K3.)

a. Pedagogika jako nauka. Przedmiot pedagogiki. Funkcje wychowania. Proces wychowania, jego struktura, właściwości, dynamika.

b. Przymus i swoboda w wychowaniu. Wychowanie jako urabianie i wspomaganie rozwoju. Wychowanie adaptacyjne i emancypacyjne. Wychowanie a manipulacja. Podmiotowość w wychowaniu.

c. Podstawowe środowiska wychowawcze: rodzina, grupa rówieśnicza, szkoła. Style i postawy wychowawcze. Konteksty wychowania. Źródła i przejawy kryzysu współczesnego wychowania.

2. Szkoła jako instytucja wychowawcza (B.2.W1., B.2.W3., B.2.W4., B.2.U4., B.2.K1., B.2.K2.)

a. Kryzys szkoły i próby jego przezwyciężenia. Kultura szkoły.

b. Środowisko społeczne klasy i szkoły. Style kierowania: autokratyzm i demokracja w szkole. Procesy i wzorce komunikowania się na terenie szkoły. Ukryty program szkoły. Postawy nauczycieli i uczniów. Praca z grupą rówieśniczą. Tworzenie klimatu wychowawczego w klasie i w szkole.

c. Plan pracy wychowawczej. Metody wychowawcze i ich skuteczność. Umiejętności wychowawcze. Trudności wychowawcze. Konflikty w klasie i rodzinie. Błędy wychowawcze. Granice i mierniki oddziaływań wychowawczych.

d. Pozaszkolne instytucje wychowawcze i resocjalizacyjne. Współpraca rodziny i szkoły. Współpraca szkoły ze środowiskiem.

3. Zawód nauczyciela (B.2.W2., B.2.U2., B.2.U3.)

a. Role zawodowe nauczyciela. Wzór osobowy, postawa i kunszt nauczycielski. Powinności nauczyciela i rozwój profesjonalny. Program wewnętrzny nauczyciela. Przygotowanie zawodowe nauczyciela. Wiedza prywatna, potoczna a wiedza naukowa nauczyciela.

b. Etyka nauczycielska. Odpowiedzialność prawna opiekuna, nauczyciela, wychowawcy.

c. Dokształcanie i doskonalenie zawodowe jako warunki awansu zawodowego. Uczenie się w miejscu pracy. Uczenie się przez całe życie nauczycieli.

d. Wypalenie zawodowe nauczycieli – przyczyny, symptomy, strategie zaradcze. Choroby związane z wykonywaniem zawodu nauczyciela – profilaktyka. (B.1.W5.)

4. Komunikacja i kultura języka. (B.2.W4., B.2.K2.) (B.1.W3., B.1.W4)

a. Procesy komunikowania się. Bariery komunikacji. Nauczyciel w procesie komunikacji – autoprezentacja, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie. Komunikacja niewerbalna. Porozumiewanie się emocjonalne w klasie. Style komunikowania się uczniów i nauczyciela.

b. Media i ich wpływ wychowawczy.

5. Poznawanie uczniów. (B.2.W1, B.2.W4., B.2.U5.)

a. Metody i techniki poznawania uczniów i ich ograniczenia, kwestie etyczne. Sposoby funkcjonowania uczniów w klasie. Struktura klasy. Pozycja społeczna ucznia w klasie. Typy uczniów.

b. Międzynarodowe i krajowe regulacje dotyczące praw człowieka, dziecka, ucznia oraz osób z niepełnosprawnością.

6. Profilaktyka w szkole. (B.2.W3., B.2.W5., B.2.W6., B.2.U4., B.2.U6., B.2.U7., B.2.K4.)

a. Konstruowanie klasowych i szkolnych programów profilaktycznych. Promocja i ochrona zdrowia uczniów.

b. Diagnoza nauczycielska. Podstawowe techniki diagnostyczne w pedagogice. Uwarunkowania procesu diagnostycznego.

c. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna – regulacje prawne, formy i zasady udzielania wsparcia.

d. Postępowanie pedagogiczne z uczniem ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi. Pomoc uczniowi z problemami zdrowotnymi – choremu przewlekle i niepełnosprawnemu.

e. Współpraca z rodzicami ucznia ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi i specjalistami pracującymi z uczniem.

Metody kształcenia

Wykład, pogadanka, dyskusja, film dydaktyczny, metoda problemowa.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma uporządkowaną wiedzę na temat wychowania.	• O.1.1.W02.	• dyskusja • kolokwium • pogadanka	• Wykład • Ćwiczenia
Student odpowiedzialnie przygotowuje się do swojej pracy w szkole i jest gotów do działalności zawodowej zgodnie z zasadami i normami etycznymi.	• O.1.2.U13. • O.1.3.K01.	• dyskusja • prezentacja	• Ćwiczenia
Student zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej.	• O.1.1.W07.	• dyskusja • pogadanka metoda problemowa	• Wykład • Ćwiczenia
Student zna i rozumie sposoby projektowania i prowadzenia działań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej. Student zna i rozumie strukturę i funkcje systemu oświaty – cele, podstawy prawne, organizację i funkcjonowanie instytucji wychowawczych i opiekuńczych.	• O.1.1.W08.	• dyskusja • pogadanka metoda problemowa	• Wykład • Ćwiczenia
Student potrafi wykorzystywać podstawową wiedzę teoretyczną z zakresu pedagogiki w celu analizowania i interpretowania problemów edukacyjnych i wychowawczych.	• O.1.2.U01. • O.1.2.U03. • O.1.2.U05.	• dyskusja • pogadanka metoda problemowa film dydaktyczny	• Ćwiczenia
Student jest gotów do pracy w zespole, pełnienia w nim różnych ról oraz współpracy z nauczycielami, pedagogami, specjalistami, rodzicami lub opiekunami uczniów i członkami społeczności szkolnej i lokalnej.	• O.1.3.K07.	• dyskusja • metoda problemowa	• Ćwiczenia
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności, rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego.	• O.1.2.U18.	• dyskusja • metoda problemowa	• Wykład • Ćwiczenia
Student zna i rozumie prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością.	• O.1.1.W10.	• dyskusja • pogadanka metoda problemowa	• Wykład
Student ma podstawową, uporządkowaną wiedzę o różnych środowiskach wychowawczych, ich specyfice i procesach w nich zachodzących.	• O.1.1.W01.	• dyskusja • kolokwium • prezentacja pogadanka	• Wykład • Ćwiczenia
Student zna i rozumie odpowiedzialność prawną nauczyciela (w tym zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych).	• O.1.1.W11.	• dyskusja • pogadanka metoda problemowa	• Wykład

Warunki zaliczenia

Podstawą zaliczenia wykładu jest pozytywna ocena z pisemnego lub ustnego kolokwium.

Podstawą zaliczenia ćwiczeń jest uzyskanie pozytywnej oceny, którą warunkują: aktywny udział studenta w dyskusjach na zajęciach; prezentacja PowerPoint wybranego zagadnienia pedagogicznego – indywidualnie lub w grupie, analiza wybranych scenek z filmu dydaktycznego.

Ocena końcowa z przedmiotu jest średnią arytmetyczną uzyskanych pozytywnych ocen z obydwu form zajęć.

Literatura podstawowa

1. Błaszczyk K., *Szkoła wobec zmian* (1999-2003), Wyd. Adam Marszałek, Toruń 2007.
2. Day Ch., *Rozwój zawodowy nauczyciela. Uczenie się przez całe życie*, GWP, Gdańsk 2004.
3. Denek K., *Edukacja pozalekcyjna i pozaszkolna*, WSPiA, Poznań 2011.
4. Dudzikowa M., Czerepaniak-Walczak M., *Wychowanie. Pojęcia – procesy – konteksty*, tom I-IV, GWP, Gdańsk 2007, 2008.
5. Gaś Z., *Szkolny program profilaktyki: istota, konstruowanie, ewaluacja*, MENiS, Warszawa 2003.
6. Gurycka A, *O sztuce wychowywania dla wychowawców i nauczycieli*, Wyd. CODN, Warszawa 1997.
7. Hołda J., Hołda Z., Rybczyńska A. J., D. Ostrowska, *Prawa człowieka. Zarys wykładu*. Wyd. 2. Wolters Kluwer, Warszawa 2008.
8. Janowski A., *Poznawanie uczniów*, Wyd. Fraszka Edukacyjna, Warszawa 2002.
9. Jarosz E., Wysocka E., *Diagnoza psychopedagogiczna: podstawowe problemy i rozwiązania*, Wyd. Żak, Warszawa 2006.
10. Kozioł E., Kobyłecka E. (red.), *Zachowania zawodowe nauczycieli i ich uwarunkowania*, Oficyna Wydawnicza Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2008.
11. Kulesza M., *Klimat szkoły a zachowania agresywne i przemocowe uczniów*, Wyd. Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź 2011.
12. Kunowski S., *Podstawy współczesnej pedagogiki*, Wyd. Salezjańskie, Warszawa 1997.
13. Kwieciński Z., Śliwerski B., *Pedagogika: podręcznik akademicki*, tom 1 i 2, PWN, Warszawa 2003.
14. Mckay M., Davis M., Fanning P., *Sztuka skutecznego porozumiewania się*, GWP, Gdańsk 2001.
15. Nowosad I., Mortag I., Ondrakova J., *Jakość życia i jakość szkoły*, Wyd. Uniwersytetu Zielonogórskiego, Zielona Góra 2010.
16. Nowosad I., Szymański M. J. (red.), *Nauczyciele i rodzice. W poszukiwaniu nowych znaczeń i interpretacji współpracy*, Oficyna Wyd. UZ, Akademia Pedagogiczna, Zielona Góra – Kraków 2004.
17. Pankowska D., *Pedagogika dla nauczycieli w praktyce*, Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2011.
18. Śliwerski B., *Program wychowawczy szkoły*, WSiP, Warszawa 2001.

Literatura uzupełniająca

1. Bochno E., *Rozmowa jako metoda oddziaływania wychowawczego: studium teoretyczno-empiryczne,* Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2004.
2. Cytowska B., Winczura B. (red.), *Dziecko chore. Zagadnienia biopsychiczne i pedagogiczne*, Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2007.
3. Czajkowska I., Herda K., *Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne w szkole*, WSiP, Warszawa 2003.
4. Deptuła M. (red.), *Diagnostyka, profilaktyka, socjoterapia w teorii i w praktyce pedagogicznej*, Wyd. Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego, Bydgoszcz 2006.
5. Fuchs B., *Gry i zabawy na dobry klimat w szkole*, Kielce 1999.
6. Gurycka A., *Błąd w wychowaniu*, WSiP, Warszawa 1990.
7. Gurycka A., *Struktura i dynamika procesu wychowawczego*, PWN, Warszawa 1979.
8. Grzegorzewska M. K., *Stres w zawodzie nauczyciela: specyfika, uwarunkowania i następstwa*, Wyd. Uniwersytetu Jagiellońskiego, Kraków 2006.
9. Homplewicz J., *Etyka Pedagogiczna*, Wyd. Salezjańskie, Warszawa 1996.
10. Horny G., Hall E., Hall C., *Nauczyciel wychowawca*, GWP, Gdańsk 2005.
11. Janowski A., *Uczeń w teatrze życia szkolnego*, WSiP, Warszawa1996.
12. Kobyłecka E., *Nauczyciel wobec współczesnych zadań edukacyjnych*, Oficyna Wyd. Impuls, Kraków 2005.
13. *Kodeks etyki nauczycielskiej*, Polskie Towarzystwo Nauczycieli, Warszawa 1997.
14. Kretschmann R., *Stres w zawodzie nauczyciela*, GWP, Gdańsk, 2003.
15. Korzewska K. (red.), *Prawa człowieka: poradnik nauczyciela*, Wyd. CODN, Warszawa 2002.

16. Łobocki M., *Trudności wychowawcze w szkole*, WSiP, Warszawa 1989.
17. Okoń W., *Wszystko o wychowaniu*, Wyd. Żak, Warszawa 2009.
18. Przetacznik-Gierowska M., Włodarski Z., *Psychologia wychowawcza*, tom 2, Warszawa 2002.
19. Robertson J., *Jak zapewnić dyscyplinę, ład i uwagę w klasie szkolnej*, WSiP, Warszawa 2005.
20. Rongińska T., *Strategie radzenia sobie z obciążeniem psychicznym w pracy zawodowej*, Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Tadeusza Kotarbińskiego, Zielona Góra 2001.
21. Rylke H., Klimowicz G., *Szkoła dla ucznia - jak uczyć życia z ludźmi*, WSiP, Warszawa 1992.
22. Sęk H. (red.), *Wypalenie zawodowe: przyczyny i zapobieganie*, Wyd. 2, PWN, Warszawa 2004.
23. Speck O., *Trudności wychowawcze: być nauczycielem w czasie zmian społeczno-kulturowych*, tłum. E. Cieślik, GWP, Gdańsk 2005.
24. Szewczyk K., *Wychowywać człowieka mądrego. Zarys etyki nauczycielskiej*. PWN, Warszawa 1999.
25. Szymańska J. (red.), *Profilaktyka w szkole. Poradnik dla nauczycieli*, CMPPP MEN, Warszawa 2005.
26. Szymański M. J., *W poszukiwaniu drogi: szanse i problemy edukacji w Polsce*, Wyd. Naukowe Akademii Pedagogicznej, Kraków 2008.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Alina Szelecka (ostatnia modyfikacja: 05-06-2020 12:18)

Wygenerowano automatycznie z systemu SylabUZ